

No 190.

Kalendarzyk tygodniowy:

Piąt. św. Rozalii P.
Sob. św. Wawrzyńca.
Niedz. św. Zacharyasza
Pon. św. Jana Męcz.
Wt. Narodz. N. M. P.
Sr. św. Sergiusza P. W.
Czw. św. Mikołaja.

Wschód słońca: godz. 5 m. 17
Zachód słońca: godz. 6 m. 40
Długość dnia: godz. 13 m. 23

Gena prężeraty:

W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ — „ 50
Odnošenje 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięcznie „ 1 „ 10

Redakcyja

w Łodzi,
ul. Przejazd № 8.
Nr. telefonu 593.

ROZWÓJ

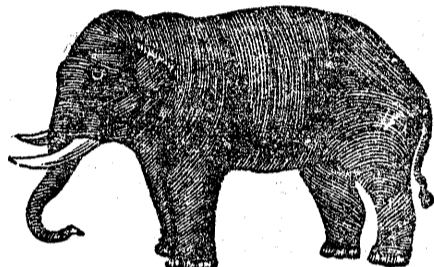
dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Piątek, dnia 4 września 1908 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEN: „Nadesłane“ na 1-szej stronie 50 kop. za wiersz. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 1½ kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 kop.). Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petittowy. Za dołączenie prospektów 36 rb. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcyja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Marka Fabryczna.

DLACZEGO

Mydło Nafciane

D-ra A. GOLCWAJGA

jest ogólnie uznane, jako najtańszy i najlepszy środek do prania?

DLATEGO, że

- Mydło Nafciane oszczędza opał i pracę.
- Mydło Nafciane znakomicie konserwuje bieliznę.
- Mydła Nafcianego zużywa się o połowę mniej, niż zwyczajnego.
- Mydło Nafciane usuwa wszystkie plamy i brud za pomocą działania nafty — szybko i bez tarcia.
- Mydło Nafciane nadaje bieliznie ośniewającą białosć.
- Mydło Nafciane czyni bieliznę bezwoną.
- Mydło Nafciane składa się ze znacznej ilości nafty, chemicznie połączonej ze związkami tłuszczu zwierzęcego i roślinnego, nie zawiera więc żadnych szkodliwych substancji ani nadmiaru alkali.
- Mydło Nafciane kupuje każdy, kto je sam wypróbował, nie polegając na zdaniu sług lub zawodowych praczek, rozumiejących, iż Mydło to ogranicza ich działalność.

Zapotrzebowanie na Mydło Nafciane, mimo całej powodzi falsyfikatów, niebywale wzrosło i obecnie weszło w użycie wśród najuboższej nawet ludności.

Szanownych Konsumentów ostrzegam przed szkodliwymi dla bielizny falsyfikatami i proszę o zwracanie uwagi na markę fabryczną „SŁONIA“.

1662

WACŁAW KOSSAKOWSKI

Łódź, ul. Widzewska № 50, telef. 11—21

Przegląd polityczny.

Łódź, d. 4 września.

Świat polityczny powoli zaczyna się już ożywiać. Sezon jesienny zapoczątkowała Austria, w której patent cesarski zwołuje już sejmy krajowe na dzień 15-ty września.

Tegoroczna sesja jesienna sejmów przedewszystkiem zając się musi zmianą sejmowych ordynacji wyborczych, gdzie tak jak w Galicyi są one bardzo przestarzałe. System kuryalny, na zasadzie którego odbywają się wybory do sejmów galicyjskiego już dawno się przeżył. Ludność wybierająca bezpośrednio i na zasadzie prawa głosowania powszechnego posłów do rady państwa w Wiedniu; tychże samych praw wyborczych domaga się i w kraju, do sejmów, który stanowi o najbliższej obchodzących ją sprawach.

Sejm galicyjski w interesie własnej powagi

nie może dłużej zwlekać z reformą wyborczą, w przeciwnym bowiem razie bardzo łatwo sprawy lokalne mogłyby przesunąć się z kuryalnego sejmiku krajowego do ludowego parlamentu centralnego, co pociągałoby za sobą fatalne skutki dla autonomii kraju.

W nadchodzącej kampanii parlamentarnej ceka Austro-Węgry mnóstwo palących kwestyi do załatwienia w dziedzinie polityki wewnętrznej, wywołanych dzięki katastrofom żywiołowym, które dotknęły w roku bieżącym kraje austriackie lub spowodowane zostały przez zmianę ordynacji wyborczej do parlamentu centralnego.

W polityce zewnętrznej najbardziej palącą dla Austro-Węgier jest sprawa Bośni i Hercegowiny, których stanowisko wobec zaprowadzenia w Turcyi rządów konstytucyjnych, radykalnej w stosunku do Austro-Węgier uległo zmianie.

Wypadki w Turcyi wzmocniły w krajach okupowanych dążenia do uzyskania swobód obywatelskich i pragnienia rządów konstytucyjnych.

Rozszerzenie dziś bardzo ograniczonych praw

autonomicznych i rozwinięcie samorządu w Bośni i Hercegowinie, nie wyłączając sejmów krajowych, nie przedstawia żadnych trudności. Ale ludność tych krajów oczywiście nie zadowolni się tylko rozszerzeniem swej autonomii i niewątpliwie zapragnie na równi z innymi krajami monarchii wywierać wpływ na życie państwowe całego imperium.

Trudno wszelako będzie pogodzić to nowe stanowisko krajów okupowanych w kompleksie krajów austro-węgierskich z wymaganiami traktatu berlińskiego i w tym właśnie kierunku dyplomacya wiedeńska wyteęza wszystkie swoje usiłowania.

W tekście traktatu berlińskiego kwestya krajów okupowanych pozostała otwartą i przyłączenie ich do kompleksu krajów korony Habsburgów, naturalnie za zgodą mocarstw, nie przedstawia zbyt wielkich trudności i nie zadziwiłaby zbyt znacznie Europę, tem bardziej, że kwestya ta była już nieraz przedmiotem rokowań dyplomatycznych.

Nie ma też obawy, aby aneksya Bośni i Hercegowiny przez Austro-Węgry wywołać mogła powikłania międzynarodowe.

Turcyja, znajdując się w okresie wewnętrznego przeobrażenia swego ustroju, za słabą jest na to, by ośmieliła się dochodzić praw swych z orężem w rękę. Inne mocarstwa nawykły już spoglądać na kraje okupowane, jako na posiadłości austro-węgierskie i łatwo się pogodzą z całkowitą ich aneksją. Ale występują w tej sprawie kwestye wewnętrzne, nader drażliwego charakteru.

Przedewszystkiem trzeba będzie liczyć się z pretensjami Węgier, które pragną włączenia krajów okupowanych w kompleks krajów korony węgierskiej. Trudność tę przezwyciężyć muszą mężowie stanu obu państw monarchii w taki sposób, by nie stała się przyczyną nowych powikłań wewnętrznych, co wobec zatargu serbsko-chorwackiego z madzianami nader łatwo zdarzyć się może. Wchodzą tu w grę i dążenia wielko-serbskie, tudzież pragnienia chorwato-serbów, by uzyskali w monarchii Habsburgów stanowisko podobne do stanowiska Węgier. Należy też liczyć się i ze zjednoczeniem się silniejszym słowian austro-węgierskich, które już zarysowywać się poczyna.

Dyplomacya austro-węgierska rozpoczęła już sondować mocarstwa w kwestyi przyłączenia krajów okupowanych do monarchii rakuskiej.

Kwestya ta była nawet podobno przedmiotem narad w Marienbadzie dyplomatów europejskich z królem Edwardem VII. Wynik tych narad jest podobno wręcz przeciwny życzeniom dyplomacyi austro-węgierskiej.

A może jest to tylko jeden z czynników wprawionych w ruch przez dyplomacyę angielską, by oderwać Austro-Węgry od przymierza z Niemcami możliwie najtańszym kosztem, przymierza tak bardzo niesympatycznego dla większości ludów austriackich. Dla Austro-Węgier posiadanie Bośni i Hercegowiny jest nieodzownym z uwagi na jej bardzo dla państwa żywotne interesy na półwyspie Bałkańskim.

Dobrze zazwyczaj informowany w kwestyach

3-go b. m. zachorowało 6 osób, zmarło 4. Od początku epidemii w gubernii zachorowało 32, zmarło 19 osób.

Kostroma. 3 września. (P.) Zachorowały 3, zmarły 3 osoby.

Czest. 3 września. (P.) Lekarz ziemski telegrafuje, że w Borkach, w pow. liwieńskim, zdarzył się pierwszy w gubernii wypadek choroby podejrzanej, podobnej do cholery.

Restów nad Donem. 3 września. (P.) W d. 1 i 2-im b. m. zachorowało 76 osób, zmarło 39; od początku epidemii zachorowało 560, zmarło 252.

Iwanowo. (gub.grodzińska) 3 września. (P.) Pięciu uzbrojonych bandytów napadło na stację kolejową Sawino i zrabowało kasę z niewielką sumą pieniędzy.

Adzikent. 3 września. (P.) W Jewlachu obrabowano podróżnych jadących w czterech omnibusach pocztowych, i dwóch powozach. Na miejsce rabunku wyjechał naczelnik powiatu.

Smoleńsk. 3 września. (P.) Okradziono cerkiew smoleńskiej Matki Boskiej. Ukradziono klejnoty z ołtarza i krzyżów. Złodzieja żyda litewskiego z łupem ujęto.

Tyflis, 3 września. (P.) Dn. 1 b. m. na drodze białokluczańskiej siedmiu tatarów napadło na pocztę i podróżnych w pobliżu stacji Sagarszen i ograbili powóz, w którym jechał do Tyflisu adwokat przysięgły z rodziną. Wkrótce nadjechała poczta, jadąca do Tyflisu. Pocztyliona i strażników rozbrojono, pocztę wyniesiono do lasu, worki otwarto i porozrywano. Pomiędzy innymi zabrano pakiet z 25,000 rub. Następnie rozbójnicy napadli na furgon, wiozący kobiety i dzieci, które zaprowadzili do lasu i ograbili. Po zjawieniu się strażników, rozbójnicy uciekli, pozostawiając w lesie 30 osób. Z Białego Klucza wysłano za nimi 60 ludzi. Przy wymianie strażników z bandytami raniony szeregowiec. Bandyci umknęli. Las otoczyły dwa bataliony pułku gruzińskiego.

Wiedeń, 3 września. (P.) Cesarz nie przyjął

prośby ministra rolnictwa Ebenhocha o dymisyję i wyraził zadowolenie z jego działalności.

Wiedeń, 3 września. (P.) Do «Pol. Cor.» donoszą z Konstantynopola: Projektowane wielkie manewry w r. b. odwołano, a to z powodu dążenia do oszczędności i aby uniknąć rozmaitych podejrzeń, gdyby zgromadzono większą liczbę wojska w pobliżu Bulgarii.

Berlin, 3 września. (P.) „Frankf. Ztg.“ nie pochwała inicjatywy rządu niemieckiego co do użycia Mulej Hafida Dziennik pisze, że polityka niemiecka zrobiła nagły skok, nie przynoszący korzyści. «Berliner Tageblatt» pisze, że nie było poważnej przyczyny do wystąpienia rządu niemieckiego w porawie uznania Mulej Hafida.

Haga, 3 września. (P.) Kraźownik «Friesland» odplynął dzisiaj wieczorem na wody wenezuelskie.

Konstantynopol, 3 września. (P.) Dzisiaj zrana pogrzebano przywiezione z Paryża zwłoki zięcia sultana, Damada Mamuda, w obecności tłumów, wojska i przedstawicieli sultana. Synowi Damada, Sabaeddinowi, zaproponowano tekę ministeryalną.

DZIENNE.

Wiedeń, 4 września (P.) Arcyksiążę Franciszek Ferdynand na zaproszenie cesarza Wilhelma wyjeżdża w sobotę do Metz na wielkie manewry w Alzacji i Lotaryngii.

Salzburg, 4 września (P.) Przybyli tu ministrowie spraw zagranicznych Aehrenthal i Tittoni. Po przyjeździe Aehrenthal złożył wizytę Tittoniemu.

Giełda petersburska.

(Tel. wł. „Rozwoju“)

z dnia 4 września.

Table with 2 columns: instrument name and price. Includes Renta państwowa 77,23, 5% Prem. I-ej emisji 374, II 264.50, szlachecka 227.50.

Giełda warszawska.

(Telefonem)

z dnia 4 września.

Table with 4 columns: instrument name, bid price (żąd.), offer price (ofiar), and transaction price (tran.). Includes 4% renta państwowa, 5% pożyczka wewnętrzna, 4 1/2% listy ziemskie, etc.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacji centralnej K. E. L.

Table with 6 columns: Date, Barometer, Temperature, Humidity, Direction, and Remarks. Data for 3/IX 1 pp., 3/IX 9 w., 4/IX 7 r.

Dostarczam zapasy węgla na całą zimę

Kostkę I.

Gatunki tylko wyborowe. Dostawa w ilościach od 25 korcy. WACŁAW KOSSAKOWSKI Ulica Włdzewska № 50, I-sze piętro od frontu, telefonu № 11-21. 1439d

DROBNE OGŁOSZENIA.

A. Polecam uweścił jesienne w stylu zakopiańskim, przyjmuję panienki do nauki haftu i wszelkie roboty w zakresie haftu Helena Lipińska poczta 38 m. 10. Przejazd. 3962-3-1

Młody człowiek, mający elementarne wykształcenie, prosi o jakikolwiek posadę. Ul. Rżgowska nr. 12 m. 17. 3885-3-3

Potrzebne prasowaczki. Konstantynowska nr 36 3932 3-2

Za pomieszczenie z utrzymaniem potrzebny uczeń wyższych klas gimnazjum rządowego do korepetycji z uczniem pierwszej klasy. Benedykta 37-7, od 4-7. 3944-3-1

Zaginęła karta od paszportu na imię Malidy Gasman, wydana z fabryki Stolarowa. 3947-1

Telegram znanego cyrku A. DEVIGNÉ.

Podczas ostatniego pobytu mojego cyrku w Łodzi, Szanowna Publiczność nie szczędziła uznania, co zachęca mnie do dania szeregu przedstawień w Łodzi, o czym mam honor donieść do wiadomości publicznej telegramami. W krótkim czasie przybędę do Łodzi ze swoją trupą artystyczną i w odnowionym oraz przerobionym na cyrk Teatrze <Apollo>, dam szereg wielkich przedstawień z udziałem pierwszorzędných artystów, znakomicie tresowanych koni, baletu i pantomin. Program przedstawień będzie wielce urozmaicony. Pantominy w treść bogate, zaczerpnięte z historii i życia współczesnego, w których brać będzie udział cały personel. Dekoracje i kostiumy wspaniałe. Przy cyrku wzorowa stajnia z 35 znakomicie tresowanych koni i inne zwierzęta. O dniu pierwszego przedstawienia będą dane specjalne ogłoszenia.

Zarządzający cyrkiem **Josef.**

Z głębokim szacunkiem **A. DEVIGNÉ, Dyrektor cyrku.**

1665

Z rozporządzenia Ministerium Oświaty

8-KL. ZAKŁAD NAUKOWY ŻEŃSKI

z wykładem w języku polskim

z programem męskich

8-klasowych gimnazyów klasycznych,

pozostających pod Zarządem Ministerium Oświaty, rozpoczyna swą działalność z dniem 1-go września r. b.

Gimnazjum ma na celu przygotowanie słuchaczy do studiów uniwersyteckich na dentystry i aptekarki, nauczycielki szkół męskich i żeńskich etc. etc.

Examinacje wstępne odbędą się dnia 1, 2 i 3-go września. Zapisy od dnia 18-go sierpnia przyjmuje kancelaryja szkoły.

Przy szkole pensjonat.

ZAWADZKA 24.

1523-108

Kierowniczka

Zofia Libiszowska.

Towarzystwo „Lutnia” w Łodzi.

Zarząd Towarzystwa ma zaszczyt zawiadomić PP. Członków, iż

Ogólne Zwyczajne Zgromadzenie Członków Towarzystwa „Lutnia”

odbędzie się w d. 11 września r. b. (piątek) o godz. 8 wiecz. w lokalu Towarzystwa (Piotrkowska 103)

Porządek dzienny obejmuje:

- 1) Sprawozdanie Zarządu za rok ubiegły 1907/8; 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpoznanie i zatwierdzenie budżetu na r. 1908/9; 4) Wybory Członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Wnioski Członków. Gdy Ogólne Zgromadzenie w 1-szym terminie nie dojdzie do skutku z powodu niestawienia się dostatecznej ilości Członków, następne zgromadzenie odbędzie się również w lokalu Towarzystwa w d. 18 września r. b. o godz. 8 wiecz.: uchwały zaś powzięte przez Zgromadzenie, będą prawomocne, bez względu na ilość obecnych na nim Członków.

1657

Nowo otworzony

SKŁAD MASŁA I PRODUKTÓW SPOŻYWCZYCH

„Ekonomja”

Widzewska 129 (przy Głównej).

Sprzedaz hurtowa i detaliczna. Produkty wyborowe.

Ceny umiarkowane.

1661-4 1

Specjalna sprzedaż Kawy codziennie świeżo palonej.

Z dniem 1-m września moja

FILIA OGRODNICZA

przeniesiona została

na ul. Piotrkowską № 127

róg Rozwadowskiej.

E. Gundelach.

1641-20 2

Helenów. W NIEDZIELE 6-go września 1908 roku

Wielka

ZABAWA KWIATOWA dla dzieci. — KONCERT 2-ch orkiestr.

Program zabawy:

Zebrańie się dzieci na cykłodromie. — Rozdawanie kwiatów. — Punktualnie o godzinie 5-ej Przejście marszem przez park Helenowa z olbrzymem p. Machnowem ze swoją młodą żoną na czele. — Zabawa taneczna na sali.

Dorosłych uprasza się o zostawienie miejsc dla tańczących dzieci.

Początek o godz. 3-ej po poł. × Wejście 25 kop., dla dzieci 20 kop.

W razie niepogody zabawa odbędzie się we wtorek 8 b. m.

1658

Niniejszem mam honor powiadomić osoby interesowane, że firma

INŻ. ST. PORADOWSKI i S-ka

Skład spirytusu denaturowanego Łódź, ul. Krótka № 9

z dniem 2 sierpnia r. b. przeszła na wyłączną własność moją, nadal prowadzona będzie pod osobistym moim kierunkiem pod nazwą „Denaturat”.

Z poważaniem St. RĘDZIEJOWSKI.

W Szkole 4-o klasowej Prywatnej Męskiej Kazimierza GOETZENA

przy ulicy Wólczńskiej nr. 55, lekcyje rozpoczęły się 20 sierpnia. Zapis nowych kandydatów odbywa się codziennie od godziny 9 rano do 2 po południu. Przyjmowane są dzieci w wieku od lat 6. Szkoła przygotowuje do wszystkich średnich zakładów naukowych. 1642-2-2

Rutynowana NAUCZYCIELKA

ze świadectwem rządowym poszukuje lekcyi w domach prywatnych lub na pensyi. Wiadomość w adm. „Rozwoju”, Przejazd 8. 1471

Cudowny wynalazek! usuwa głuchotę!

Żądajcie zaraz, a wyślę Wam bezpłatnie broszurę o tem, jak głusi mogą słyszeć! Przyczyna Waszej głuchoty nie ma znaczenia, o ile nie urodziliście się głuchymi. Z pomocą naszego zadziwiającego wynalazku możecie słyszeć równie dobrze, jak inni. Ani wiek, ani długość głuchoty nie grają tu roli. Racyjne błony bębenkowe są niewidoczne, łatwo przystosowane i nadzwyczaj wygodne. Można je nosić bez obawy podrażnienia nawet najwrażliwszego ucha. Przy pomocy racjonalnych błon bębenkowych możecie wyraźnie słyszeć staby dźwięk i szept. Kto z Was dotknięty jest tym strasznym cierpieniem, niech spiesznie żąda, by mu wysłano za jedną siedmiokopiejkową markę broszurę z opisem cudownego wynalazku, usuwającego głuchotę.

Listy proszę adresować:

JENERALNE BIURO EKSPORTOWE

Warszawa, ulica Wierzbowa 8, Pasaż № 65.

Dr. Ernest Bekman powrócił

i mieszka Orla № 3. Choroby wewnętrzna i dziecienna. 1683-3-1

DOM

w środku miasta do sprzedania bez pośrednictwa. Oferty pod „I. P.” w adm. „Rozwoju” 1584-6-4

Nowe akwaryum

z całym urządzeniem zaraz do sprzedania. Obszarć można w mlecarni na Piotrkowskiej 243. 1608-6-6

Książki Szkolne

Do wszystkich tutejszych szkół, nowe i używane po cenach możliwych są do nabycia w księgarni A. F. Mittler, Piotrkowska nr 38. Główna 18. 1617-3-3

Akuszerka A. Trenkler

Benedykta № 10 przyjmuje zamówienia w miejscu i na wyjazd, jak również przyjmuje panie na słabość u siebie, najściślejsza dyskretya. 639-r

Ulica PRZEJAZD № 12.

EGZYSTUJĄCA OD LAT 17 W ŁODZI

Pracownia haftów i ZNACZENIA BIELIZNY

D. Mazurkiewiczowej

Przejazd 12 m. 14.

w podwórzu, w odcynie II piętro przyjmuje wszelkie roboty w zakres haftu wchodzące, wykonywa takowe starannie, na czas oznaczony, po możliwie niskich cenach.

Przyjmuje się uczennice.

Ulica PRZEJAZD № 12.

